

GNU/Linux, Apache och Nätverk

GNU/Linux, Apache och Nätverk

Andreas Örnebring

Hemsidan för den här boken finns på <http://onnebring.se/glan/>, där även källkoden finns tillgänglig i $\LaTeX$ -format.

Copyright © 2013 Andreas Önebring.

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.2 or any later version published by the Free Software Foundation, with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in appendix C.

Den här boken är licensierad i enlighet med Gnu Free Documentation License. En kopia av licensen finns i bilaga C.

Tryckt i EU 2013

Första utgåvan, andra tryckningen

ISBN: 978-91-86841-57-7

Kapitelrubriker

1	Inledning	1
2	UNIX och GNU/Linux	5
3	Använda GNU/Linux	15
4	Editorer: Emacs eller Vim?	25
5	TCP/IP i teorin	33
6	TCP/IP i praktiken	47
7	Brandväggar	55
8	DNS	63
9	Apache	75
10	Konfiguration av Apache	81
11	Programmering och skalskript	89
12	Blandade tips	103
13	E-post, servrar och listor	111
14	Samarbete, dokumentation och netikett	119
15	Säkerhet	125
16	SSH och IPMI	131
17	RAID, backup och rsync	139
18	Nagios och driftövervakning	145
A	Tack	153
B	Litteraturlista	155
C	GNU Free Documentation License	159
	Sakregister	169

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Vad jag och andra gör	1
1.2	Om boken	2
1.3	Textkonventioner	4
2	UNIX och GNU/Linux	5
2.1	Historik	5
2.2	Skal	6
2.3	Omdirigering och rör	7
2.4	Alternativ	8
2.5	Linuxdistributioner	8
2.6	RPM och Yum	9
2.7	dpkg och apt-get	11
2.8	Struktur	11
2.9	Processer, fork och exec	13
2.10	Lästips	14
3	Använda GNU/Linux	15
3.1	Kataloger	15
3.2	cd	16
3.3	Filrättigheter	17
3.3.1	ugo, rwx	18
3.3.2	chown och chgrp	19
3.3.3	Katalogers rättigheter	19
3.3.4	Symboliska rättigheter	20
3.3.5	suid, sgid och sticky	20
3.3.6	umask	21
3.4	Hitta filer	21
3.5	root och sudo	23
3.6	Lästips	24
4	Editorer: Emacs eller Vim?	25

4.1	Editorer	26
4.2	Emacs	26
4.3	Vim	27
4.3.1	Lägen	27
4.3.2	Spara och avsluta	28
4.3.3	Kommandoläget	29
4.3.4	Insättningsläget	29
4.3.5	Interagera med filer och skal	30
4.3.6	gvim	30
4.3.7	Fönster	30
4.4	Andra alternativ	31
4.5	\$EDITOR	31
4.6	Lästips	31
5	TCP/IP i teorin	33
5.1	Binära tal	33
5.2	IP, mask, gw	34
5.3	Stack: lager och inkapsling	38
5.4	Protokoll	42
5.5	ARP, UDP, TCP	43
5.5.1	ARP	43
5.5.2	UDP	43
5.5.3	TCP	44
5.6	HTTP och SMTP	45
5.7	IPv6	46
5.8	Lästips	46
6	TCP/IP i praktiken	47
6.1	Konfigurationsfiler	47
6.2	Konfigurationsfiler Red Hat	47
6.3	Konfigurationsfiler Debian	49
6.4	ifconfig och ip	49
6.5	Felsökning av nätverk	51
6.6	ethtool	53
7	Brandväggar	55
7.1	Allmänt om brandvägg	55
7.2	Brandväggen som följer med	56
7.3	Netfilter/iptables	56
7.4	State/tillstånd	57
7.5	NAT	57
7.6	DMZ	59
7.7	Loggning	59

7.8	Diverse tips	60
7.9	Lästips	62
8	DNS	63
8.1	DNS-översikt	63
8.2	Innehåll i zoner – Resursposter	66
8.2.1	A	66
8.2.2	CNAME	67
8.2.3	AAAA	67
8.2.4	PTR	67
8.2.5	SOA	68
8.3	Konfiguration av BIND	70
8.3.1	Installation av BIND på RH	70
8.3.2	Installation av BIND på Debian	70
8.3.3	named.conf	70
8.3.4	Zonfiler	72
8.4	Lästips	73
9	Apache	75
9.1	LAMP	76
9.2	Prefork MPM	76
9.3	Installation	77
9.4	Start/stopp av Apache	78
9.5	Moduler	78
9.6	Vad Apache gör	79
9.7	Andra alternativ	80
10	Konfiguration av Apache	81
10.1	Apachekonfiguration på Red Hat	81
10.2	Apachekonfiguration på Debian	82
10.3	httpd.conf	83
10.3.1	Direktiv och containrar	83
10.3.2	Alias, Redirect och Rewrite	84
10.3.3	UserDir	85
10.4	VirtualHost	86
11	Programmering och skalskript	89
11.1	Programmering	90
11.1.1	Maskinkod	90
11.1.2	Assembler	90
11.1.3	C	90
11.1.4	C++	92
11.1.5	Perl	92

11.1.6	Python	94
11.1.7	PHP	94
11.1.8	Java	94
11.1.9	LISP	94
11.2	Skriva skript	95
11.3	Kontrollstrukturer	96
11.3.1	for	96
11.3.2	while	98
11.3.3	if	100
12	Blandade tips	103
12.1	Utbildning	103
12.2	Jobbkontroll	104
12.3	Screen	104
12.4	TAB	105
12.5	ESC_	105
12.6	ctrl-r	105
12.7	Tre tider och touch	106
12.8	grep av processer	107
12.9	Klipp och klistra	107
12.10	tail och head	108
12.11	watch	108
12.12	Hårdvara	109
12.13	bc	109
13	E-post, servrar och listor	111
13.1	MUA, MTA, MSA, MDA	111
13.2	Sätta upp Sendmail	112
13.3	Mailman	114
13.3.1	Installation av Mailman	115
13.3.2	Skapa listor	116
13.3.3	Konfigurera lista	116
13.3.4	Lägga till medlemmar	117
14	Samarbete, dokumentation och netikett	119
14.1	Samarbete	119
14.2	Dokumentation	120
14.3	Vad är netikett?	121
14.3.1	Postningsstil	121
14.3.2	Håll dig till ämnet	122
14.3.3	Ge relevant info och gör din läxa	123
15	Säkerhet	125

15.1	CIA	125
15.2	Uppdaterad	126
15.3	AAA	127
15.4	Kryptering	128
15.5	Lästips	128
16	SSH och IPMI	131
16.1	SSH	131
16.2	scp	132
16.3	ssh_config	133
16.4	SSH-nycklar	133
16.5	IPMI	135
17	RAID, backup och rsync	139
17.1	RAID	139
17.2	tar	141
17.3	rsync	142
18	Nagios och driftövervakning	145
18.1	Driftövervakning	145
18.2	cronskript	145
	18.2.1 Logwatch	146
	18.2.2 kolladf	147
	18.2.3 kolla_pgrep	147
	18.2.4 nyttetc	148
	18.2.5 Talande ping	148
18.3	Nagios	149
18.4	Lästips	152
A	Tack	153
B	Litteraturlista	155
C	GNU Free Documentation License	159
	Sakregister	169